

TEİAŞ
TÜRKİYE ELEKTRİK İLETİM A.Ş.

VE

ARASINDAKİ

..../..../.... TARİHLİ

**SENKRON KOMPANSATÖR OLARAK
REAKTİF GÜÇ KONTROLÜ YAN HİZMET
ANLAŞMASI**

ANKARA

.....

İÇİNDEKİLER

Konu	4
Kapsam.....	4
Tanımlar	4
Anlaşmaya tabi taraflar	5
Yan Hizmet Sağlayıcının yükümlülükleri.....	5
TEİAŞ'ın yetki ve yükümlülükleri	6
Hizmetinin tanımı ve özelliklerı	6
Senkron kompansatör olarak çalışma esasları.....	7
Hizmetin sağlanması süreci	7
Senkron kompansatör olarak reaktif güç desteği sağlanması hizmet sertifikaları	8
Kayıt, izleme ve kontrol.....	9
Senkron kompansatör olarak reaktif güç desteği sağlanması hizmetinin ücretlendirilmesi	9
Faturalama ve ödeme	10
Cezai yaptırımlar.....	10
Veri gönderim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi	10
Senkron kompansatör olarak reaktif güç destek hizmeti yan hizmet sertifikasının sunulmaması	10
Senkron kompansatör olarak reaktif güç kontrolü hizmetinin sağlanması	11
Anlaşma'nın tadili	11
Anlaşma'nın bütünlüğü	11
Anlaşma masrafları	12
Anlaşma'nın süresi	12
Anlaşma'nın sona ermesi	12
Kısmi hükümsüzlükte Anlaşma'nın geçerliliği.....	12

Anlaşmazlıkların çözümü.....	12
Mücbir sebepler.....	12
Devir, temlik ve rehin	13
Gizlilik	13
Fikri haklar	13
Feragat.....	13
Bildirimler	13
Mevzuata uyum	13
Tazminat.....	13
Geçerli hukuk	14
Yürürlüğe girme koşulları	14
Ekler	14
Ek 1 Üretim tesisleri.....	15
Ek 2 Üretim tesisi ve ünite verileri	16
Ek 3 Sayaç özellikleri ve tek hat şeması	18
Ek 4 Senkron kompansatör olarak reaktif güç desteği sağlanması hizmet sertifikası ve performans test raporu.....	19
Ek 5 Sunulacak verilerin özellikleri	20
Ek 6 Taahhütname.....	21

İşbu Senkron Kompansatör olarak Reaktif Güç Kontrolü Yan Hizmet Anlaşması (“Anlaşma”), Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (Anlaşma’da “TEİAŞ” olarak anılacaktır) ile [.....] Tüzel Kişi (Anlaşma’da “Yan Hizmet Sağlayıcı” olarak anılacaktır) arasında, 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu, 28/5/2014 tarihli ve 29013 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Şebeke Yönetmeliği ve 26/11/2017 tarihli ve 30252 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliği gereği akdedilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

Konu, Kapsam ve Tanımlar

Konu

MADDE 1- (1) İşbu Anlaşma, ilgili mevzuat ve ilgili prosedürler uyarınca, Yan Hizmet Sağlayıcının işbu Anlaşma kapsamında yer alan yan hizmet birimlerinin, senkron kompansatör olarak çalışması suretiyle reaktif güç kontrolü hizmeti sağlamaşına dair tarafların hak ve yükümlülüklerinin düzenlenmesine ilişkindir.

Kapsam

MADDE 2- (1) İşbu Anlaşma; Elektrik piyasasında yan hizmetler kapsamında sunulan senkron kompansatör olarak çalışması suretiyle reaktif güç kontrolü hizmeti sağlamaşına dair tarafların görev, yetki ve sorumluluklarına ve Senkron kompansatör hizmetinin sağlanmaması, veri gönderme yükümlülüğünün yerine getirilmemesi ve senkron kompansatör olarak çalışması suretiyle reaktif güç kontrolü hizmeti sağlamaşına dair Sertifikanın sunulmaması durumunda Yan Hizmet Sağlayıcıya uygulanacak yaptırımlara, ilişkin usul ve esasları kapsar.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Anlaşma’da ;

- a) Bara: İlgili üretim tesisin bağlı olduğu yüksek gerilim barasını,
- b) Bölgesel Yük Tevzi Merkezi (BYTM): TEİAŞ bünyesinde yer alan ve iletim sisteminin belli bir bölgesine ait üretim, iletim ve tüketim faaliyetlerini izleyen, işletme manevralarının koordinasyonunu ve kumandasını yürüten kontrol merkezini,
- c) Devre Dışı Olma: Tesis ve/veya teçhizatın bir parçasının bakım, onarım veya bir arıza nedeniyle otomatik veya elle devre dışı olmasını,
- ç) ENTSO-E: Avrupa Şebekeleri Elektrik İletim Sistemi İşletmecilerini,
- d) İlgili Mevzuat: Elektrik piyasasına ilişkin kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, Cumhurbaşkanı kararı, yönetmelik, tebliğ, genelge ve Kurul kararlarını,
- e) Kanun: Elektrik Piyasası Kanunu’nu,
- f) Kesinleşmiş Gün Öncesi Üretim/Tüketim Programı (KGÜP): Bir uzlaştırmaya esas veriş-ceğiş biriminin bağlı olduğu dengeden sorumlu tarafın yükümlülüklerine ve gün öncesi dengeleme sonucuna bağlı olarak bir sonraki güne ilişkin gerçekleştirmeyi öngördüğü ve Sistem İşletmecisine dengeleme güç piyasasının başlangıcında bildirdiği üretim ya da tüketim değerlerini,
- g) Kurulu Güç: Birden fazla ünite olduğu durumda, o santralin tüm ünitelerinin toplam nominal gücünü,
- ğ) Milli Yük Tevzi Merkezi (MYTM): TEİAŞ bünyesinde yer alan ve elektrik enerjisi arz ve talebinin gerçek zamanlı dengelenmesinden ve elektrik enternette iletim sisteminin işletiminden sorumlu olan merkez birimini,

- h) MVAr: Mega Volt Amper Reaktif Güç'ü
 - i) Nominal Görünür Güç: Sistemdeki bir elemanın nominal gerilimde, sürekli olarak sağlayabileceği ve/veya dayanabileceği azami akım değeri ile nominal gerilimin çarpılmasıyla elde edilen değeri (Volt Amper),
 - i) Planlı Devre Dışı Olma: Yan Hizmet Sağlayıcının, gün öncesinden Sistem İşletmecisine bildirmiş olduğu üretim planında belirttiği çalışma zaman aralıklarının dışında devre dışı olmasını,
 - j) Reaktif Güç Kontrolü: Ünitelerin jeneratör veya senkron kompansatör olarak çalışması sırasında sisteme reaktif güç vermesi veya sistemden reaktif güç çekmesi,
 - k) Senkron Kompanzasyon: Bara gerilimlerini istenilen seviyede tutmak için, sisteme bağlı olan senkron makinelerin, generator olarak değil de motor olarak çalışmak suretiyle, ikaz akımlarını ayarlayarak sisteme reaktif güç vermesi veya sistemden reaktif güç çektmesini,
 - l) Senkron kompansatör: Senkron kompanzasyon hizmetini sağlayacak üniteyi,
 - m) Sistem İşletmecisi: TEİAŞ'ı,
 - n) Taraflar: TEİAŞ ve Yan Hizmet Sağlayıcının her ikisini,
 - o) TÜRKAK: Türk Akreditasyon Kurumunu,
 - ö) Yan Hizmet Sağlayıcı: Reaktif güç kontrol hizmeti sağlamakla yükümlü tüzel kişiyi,
 - p) YHPYS: Yan Hizmet Piyasa Yönetim Sistemi,
 - r) TEKİS: TEİAŞ Elektrik Güç Kalitesi ve Şebeke İzleme Sistemi,
- ifade eder.
- (2) Anlaşma'nın bu maddesinde tanımlananlar dışında kalan tüm terimler, ilgili Mevzuat kapsamında tanımlanan anımlara sahiptir.

İKİNCİ BÖLÜM **Tarafların Yükümlülükleri**

Anlaşmaya tabi taraflar

- MADDE 4-** (1) İlgili mevzuat kapsamında senkron kompansatör olarak reaktif güç kontrol hizmeti sunmakla yükümlü
- a) Üretim tesisi sahibi tüzel kişiler,
 - b) Portföyünde reaktif güç kontrol hizmeti sunmakla yükümlü üretim tesisi bulunduran toplayıcı lisansı sahibi tüzel kişiler
ile işbu Anlaşma imzalarını.

Yan Hizmet Sağlayıcının yükümlülükleri

- MADDE 5-** (1) Yan Hizmet Sağlayıcı işbu Anlaşma kapsamında yer alan ünite/ünitelerinin, Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliği, Elektrik Şebeke Yönetmeliği ve işbu Anlaşma hüküm ve şartları çerçevesinde, senkron kompansatör olarak çalışmak suretiyle reaktif güç kontrol hizmetini sunma yeterliliğine sahip olduğunu kabul ve taahhüt eder.

- (2) Yan Hizmet Sağlayıcı, otomatik gerilim regülatörü vasıtasıyla ve/veya TEİAŞ'ın talimatları doğrultusunda işbu Anlaşma kapsamında yer alan üretim tesisi tarafından ilgili hizmetin sağlanmasından yükümlüdür.
- (3) Senkron kompansatör olarak çalışmak suretiyle reaktif güç kontrol hizmeti sağlayan ünite/üniteler;
- a) Sıfır güç faktörü ile çalışabilecek,
 - b) Termik üniteler, aşırı ikaz ile çalıştırıldığında nominal görünürlüklerinin % 75'ine kadar reaktif güç verebilecek, düşük ikaz ile çalıştırıldığında ise % 30'una kadar reaktif güç çekebilecek,

c) Hidroelektrik üniteler, aşırı ikaz ile çalıştırıldığında nominal görünürlüklerinin % 75'ine kadar reaktif güç verebilecek, düşük ikaz ile çalıştırıldığında ise % 60'ına kadar reaktif güç çekerelikecektir,

kapasitede olmalıdır.

(4) Yan Hizmet Sağlayıcı, senkron kompansatör olarak reaktif güç kontrol hizmetini sağlamak üzere, ihtiyaç duyulması halinde kontrol sisteminde gerekli ayarlamaları yapmakla yükümlüdür.

(5) Yan Hizmet Sağlayıcı, 22/3/2003 tarihli ve 25056 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Kullanılacak Sayaçlar Hakkında Tebliğde uygun olarak çok zamanlı ölçü düzeneklerini kuracak olup, Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliği gereği sadece senkron kompansatör olarak çalışma durumlarında sisteme çekilen aktif enerji bedelini ödemeye esas ölçüm verilerinin ölçüm kriterlerine uygun olmasını sağlamakla yükümlüdür.

(6) Yan Hizmet Sağlayıcı, senkron kompansatör olarak çalışmamak suretiyle reaktif güç kontrol hizmetini sağlamadığı, veri bildirim yükümlülüğüne uymadığı ve hizmete ilişkin sertifikasını zamanında TEİAŞ'a sunmadığı durumlara ilişkin işbu Anlaşma kapsamında TEİAŞ'a karşı olan mali yükümlülüklerine uymayı kabul ve taahhüt eder.

(7) Yan Hizmet Sağlayıcı tarafından TEİAŞ'a verilen başvuru belgesi ve Anlaşma Eklerinde yer alan tüm bilgi ve belgelerin doğruluğundan Yan Hizmet Sağlayıcı sorumludur.

(8) Yan Hizmet Sağlayıcı, Elektrik Piyasası Kanunu ilgili ikincil mevzuat ve Kurul kararları ile bunlarda meydana gelecek tüm değişikliklere uymakla yükümlüdür.

TEİAŞ'ın yetki ve yükümlülükleri

MADDE 6- (1) TEİAŞ, üretim tesislerinin Elektrik Şebeke Yönetmeliğine uygun olarak hizmet verip vermediğini ve Anlaşma kapsamındaki senkron kompansasyon hizmetini sunma kapasitesini;

a) İlgili mevzuat ve hükümleri doğrultusunda,

b) TEİAŞ'ın yaptığı izleme ya da kontroller neticesinde senkron kompansatör olarak reaktif güç kontrol hizmeti sunan bir tesisin hizmeti gereği şekilde sağlanmadığının tespit edilmesi durumunda,

test etmeye ve ettirmeye yetkilidir.

(2) TEİAŞ, Yan Hizmet Sağlayıcıya senkron kompansatör olarak reaktif güç kontrol hizmeti kapsamında bildirimleri YHPYS aracılığıyla yapacaktır.

(3) YHPYS'de yaşanabilecek arıza durumlarında, Yan Hizmet Piyasa Yönetim Sistemi Arıza Prosedürleri uygulanacaktır. Yan Hizmet Sağlayıcı TEİAŞ tarafından bu şekilde yapılacak bildirimler i kabul ederek gereğini yerine getir meyi kabul ve taahhüt eder.

(4) TEİAŞ, Elektrik Piyasası Kanunu, ilgili ikincil mevzuat ve Kurul kararları ile bunlarda meydana gelecek tüm değişikliklere uymakla yükümlüdür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Hizmetin Tanımı, Özellikleri ve Sağlanması Süreci

Hizmetinin tanımı ve özellikleri

MADDE 7- (1) TEİAŞ tarafından iletilen talimatlar doğrultusunda sunulacak olan senkron kompansatör olarak reaktif güç kontrol hizmetinin tanımı ve özellikleri Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliği ve Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde belirtildiği şekildedir.

(2) İşbu Anlaşmaya ilişkin tüm parametreler ilgili mevzuata uygun olarak belirlenir ve uygulanır. TEİAŞ, ENTSO-E kriterlerinin sağlanması ve Türkiye Elektrik Şebekesinin güvenli ve kaliteli işletilmesini teminen, ilgili mevzuatta yapılacak değişikliklere paralel olarak, işbu Anlaşma kapsamında belirtilen parametrelerde değişiklik yapma hakkını saklı tutar.

(3) Yan Hizmet Sağlayıcı, Anlaşma'nın imzalandığı tarihte işletmede olan üretim tesisleri için, senkron kompansatör olarak reaktif güç kontrolü hizmetini, Elektrik Şebeke Yönetmeliği çerçevesinde, ünite/ünitelerin performans testleri neticesinde belirlenen reaktif güç kapasitesi değerleri içinde sağlayacaktır. Ünite/ünitelerin reaktif güç kapasite değerleri bu Anlaşma kapsamında EK-2'de yer alır.

(4) Senkron kompansatör olarak reaktif güç kontrol hizmetini sağlayan ünite/ünitelerde iliskin tüm ayarlar taraflarca bu Anlaşma'da yer alan EK-2 kapsamında kayıt altına alınacaktır. Yan Hizmet Sağlayıcı, senkron kompansatör olarak sağlanacak reaktif güç kontrol hizmeti yükümlülüğü kapsamında, taraflarca kayıt altına alınmış değerleri, TEİAŞ tarafından aksi belirtildikçe hizmet verdiği süre boyunca değiştirmeyecektir.

(5) Yan Hizmet Sağlayıcı, Anlaşma kapsamında yer alan ve EK-1'de listelenen her bir üretim tesisi için EK-2'de yer alan bilgileri senkron kompansatör olarak çalışacak ünite/üniteler bazında sağlayacaktır.

Senkron kompansatör olarak çalışma esasları

MADDE 8- (1) Senkron kompansatör olarak çalışarak reaktif güç kontrol hizmeti sağlayan ünite/üniteler Elektrik Şebeke Yönetmeliği'nin 20 nci maddesidoğrultusunda;

a) Sıfır güç faktörü ile çalışabilecek,

b) Termik üniteler, aşırı ikaz ile çalıştırıldığında nominal görünür güçlerinin % 75'ine kadar reaktif güç verebilecek, düşük ikaz ile çalıştırıldığında ise % 30'una kadar reaktif güç çekebilecek,

c) Hidroelektrik üniteler, aşırı ikaz ile çalıştırıldığında nominal görünür güçlerinin % 75'ine kadar reaktif güç verebilecek, düşük ikaz ile çalıştırıldığında ise % 60'ına kadar reaktif güç çekebilecek,

kapasitede olmalıdır.

(2) Ünitelerin senkron kompansatör olarak EK-2'de belirtilen sınırlar dahilinde sağlayacakları reaktif güç çıkışı, ilgili tesisin bağlı olduğu baranın nominal gerilim seviyesinin ± % 10 bant aralığı içinde tamamen emreamade olmalıdır.

(3) TEİAŞ Senkron kompansatör olarak reaktif güç kontrol hizmeti sağlayacak ünitelerin,,

a) Sabit güç faktörü,

b) Sabit reaktif güç,

c) Gerilim kontrolü,

modlarında çalıştırılmasını isteyebilir.

Hizmetin sağlanması süreci

MADDE 9- (1) İlgili ünite devrede değilse ve senkron kompansatör olarak çalışmak suretiyle sağlayacağı reaktif güç desteğinin sistem gerilim profilini düzenlemek için etkin olacağına karar verilirse, TEİAŞ tarafından seçilen ve talimat verilen üretim tesisi en geç EK-2'de belirtilen devreye girme süresi içinde senkron kompansatör olarak devreye girer.

(2) İlgili ünitenin jeneratör olarak çalışma suretiyle sağladığı zorunlu ve zorunlu miktarın ötesindeki reaktif güç kontrolünün bara gerilimini regule etmek için yeterli olmadığına karar verilirse, TEİAŞ, ünitenin senkron kompansatör olarak reaktif güç desteği sağlamanın gerekliliğine karar verir. Bu durumda, gereken çıkış gücü değişimleri, ilgili üretim tesislerinin dengeleme güç piyasası kapsamında sunmuş oldukları yük atma teklifleri aracılığıyla sağlanır. Bu durumda da hidrolik ünitelerin kompansatör olarak çalışmaya başlama süresi EK-2'de yer alır.

(3) Senkron kompansatör olarak reaktif güç kontrol hizmeti sağlamak üzere devrede olan üretim tesislerinin, TEİAŞ'ın talimatları doğrultusunda sağlamakta oldukları reaktif güç miktarına ilişkin değişim talimatlarını talimat kapsamında belirtilen süre içerisinde yerine getirmesi zorunludur.

[Handwritten signatures]

(4) Senkron kompansatör olarak reaktif güç kontrol hizmeti sağlamak üzere devrede olan tesislerin, belirlenen işletme modu dahilinde, EK-2'de kayıt altına alınmış zorunlu MVAR değerlerine, talimatlar doğrultusunda, ya da otomatik olarak gerekiğinde ulaşılabilmesi zorunludur.

(5) Senkron kompansatör olarak reaktif güç kontrol hizmeti sağlamak üzere seçilen tesislere ilişkin talimatlar öncelikle YHPYS aracılığıyla bildirilir. YHPYS aracılığıyla bildirilen talimatların gerekli görülmESİ durumunda ayrıca kayıtlı iletişim araçları aracılığıyla da bildirilmesi zorunludur. Senkron kompansatör olarak reaktif güç kontrol hizmeti sağlanmasına dair verilen talimatların sona ermesine ilişkin bildirimler TEİAŞ tarafından ilgili tesislere yapılır.

(6) Yan Hizmet Sağlayıcı, TEİAŞ tarafından gönderilen talimatlar doğrultusunda belirlenen reaktif çıkış gücünü, hizmetin sağlanması gereken her bir saat dilimi için Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliği Reaktif Güç Kontrolünün İzlenmesi bölümünde belirtilen tolerans dâhilinde olduğu sürece hizmeti sağlamış kabul edilecektir.

(7) Yan Hizmet Sağlayıcı verilen talimat doğrultusunda, Elektrik Şebeke Yönetmeliği, Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliği ve bu Anlaşma hükümleri çerçevesinde senkron kompansatör olarak reaktif güç kontrol hizmeti sağlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Senkron Kompansatör Olarak Reaktif Güç Kontrol Desteği Test Sertifikaları

Senkron kompansatör olarak reaktif güç desteği sağlanması hizmet sertifikaları

MADDE 10- (1) Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliği'nin yan hizmetler belgelendirme esaslarına ilişkin hükümleri uyarınca Yan Hizmet Sağlayıcının, senkron kompansatör olarak reaktif güç kontrol hizmeti sağlayacağı her bir ünitenin bu hizmeti sunma yeterliliğine sahip olduğunu geçerli bir senkron kompansatör olarak reaktif güç desteği sağlanması hizmet sertifikası aracılığıyla belgelendirmesi zorunludur.

(2) Elektrik Şebeke Yönetmeliğinin 22/4/2017 tarihli ve 30046 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilen Geçici 5'inci maddesi kapsamındaki üretim tesislerine ilgili madde hükümleri uygulanır.

(3) Sunulan sertifikalar, ünite/ünitelerin vereceği hizmetin ilgili mevzuat hükümlerine uyumunun sağlanması ve sağlayabilecekleri maksimum reaktif güç kapasitesinin tespit edilmesini temin edecektir.

(4) İşbu Anlaşma'nın imzalanmasından önce TEİAŞ'a sunulan ve Anlaşma'nın ekinde yer alan senkron kompansatör olarak reaktif güç desteği sağlanması üzerine hizmet sertifikası, bu Anlaşma'nın 8 inci maddesinde belirtilen izleme ve kontroller neticesinde ilgili üretim tesisinin hizmeti sürekli olarak gereki̇ği şekilde sağlanmadığının tespit edilmesi durumunda, Yan Hizmet Sağlayıcı tarafından yaptırılacak performans testleri ile yenilenecektir. Performans testlerine ilişkin tüm giderler Yan Hizmet Sağlayıcı tarafından karşılanacaktır. TEİAŞ'in talep etmesi halinde, tüzel kişinin senkron kompansatör olarak reaktif güç desteği sağlanması hizmet sertifikalarını 2 ay içerisinde yenilememesi durumunda, mevcut belgeleri geçersiz sayılır. Yapılan izleme ve kontroller neticesinde Yan Hizmet Sağlayıcının TEİAŞ'a yanıtçı bilgi gönderdiğinin tespit edilmesi durumunda ilgili tesisin yan hizmet sertifikası iptal edilir ve gerekli işlemlerin gerçekleştirilmesi için EPDK'ye raporlanır. Bu durum Yan Hizmet Sağlayıcının Senkron Kompansatör Olarak Reaktif Güç Kontrolü Hizmetine katılma yükümlülüğünü ortadan kaldırır.

(5) Senkron kompansatör olarak reaktif güç kontrolü hizmetinin izlenmesine ilişkin Yan Hizmet Sağlayıcının ilgili fatura döneminde hizmeti sağlamakla yükümlü olduğu uzlaştırma saatı için hizmetin izlenmesine ve değerlendirilmesine dair 11 inci maddede belirtilen sistem, cihaz ve

kayıtlardan hiçbirinden güvenilir bilgi sağlanamadığı durumlarda ilgili uzlaşturma saatı için Yan Hizmet Sağlayıcının hizmeti yerine getirmediği kabul edilir.

(6) Yan Hizmet Sağlayıcının adına kayıtlı üretim tesisleri için geçerli olan hizmet sertifikaları ve test raporları, bu Anlaşma'da EK-4 kapsamında yer almaktadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Kayıt, İzleme ve Kontrol**

Kayıt, izleme ve kontrol

MADDE 11- (1) Senkron kompansatör olarak reaktif güç kontrol hizmeti sağlayacak üretim tesislerinin Elektrik Şebeke Yönetmeliği ve Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliğinde tanımlanmış özellikleri sağlayacak şekilde, TEİAŞ tarafından izlenebilir olmaları zorunludur.

(2) Yan Hizmet Sağlayıcı, TEİAŞ'ın izleme sistemi ile veri alışverişi gerçekleştirmek üzere bağlantı kurulması için gerekli yazılım ve donanımı sağlamakla yükümlüdür.

(3) Yan Hizmet Sağlayıcı, söz konusu hizmetin TEİAŞ'ın SCADA/EMS Sistemi üzerinden kontrol edilebilmesi ve izlenebilmesi için, TEİAŞ Yük Tevzi Merkezi ile üretim tesisi arasında gerekli veri alışverisini sağlamak amacıyla üretim tesislerine kurulacak Uzak Terminal Birimi (RTU) veya üretim tesislerinde bulunan Dağıtık Kontrol Sistemi (DCS) Yan Hizmet Sağlayıcı tarafından TEİAŞ'ın SCADA Sistemine bağlantısını yapacaktır.

(4) Yan Hizmet Sağlayıcı, senkron kompansatör olarak reaktif güç kontrol hizmeti sağlayacak ünite/ünitelerin geriye dönük en az üç aylık hizmet sunma durumunu belgelemekle yükümlüdür. Sunulacak veriler en az EK-5'teki şartları sağlamalıdır.

(5) TEİAŞ tarafından kurulacak gereklilik izleme ve kontrol sistemi tesis edilinceye kadar, hizmeti sağlayan üretim tesislerinin izlenmesi ve kontrolü, ilgili tesislerin EK-5'teki şartları sağlayacak şekilde sunduğu kayıtlarından, Yan Hizmet Sağlayıcı tarafından TEİAŞ'ın YHPYS aracılığı ile yapılan bildirimlerden, TEİAŞ'ın mevcut SCADA sisteminden ve diğer imkânlardan yararlanılarak azami olarak aylık periyotlar halinde TEİAŞ tarafından yapılır.

(6) Yan Hizmet Sağlayıcı, hizmete katılım durumuna ilişkin kayıtları TEİAŞ tarafından belirlenen elektronik formatlarda ve sıkılıkla TEİAŞ'a gönderecektir. TEİAŞ'ın talep etmesi halinde, istenen zaman dilimi için ünitenin reaktif gücü ve bara gerilimi gibi santralde bu amaçla kaydedilmesi öngörülen tüm bilgiler ve ilgili eğrileri aynı sayfa üzerinde olmak üzere TEİAŞ tarafından belirlenen formatta grafik ortamına aktararak gönderilecektir.

ALTINCI BÖLÜM **Hizmetin Ücretlendirilmesi, Faturalama, Ödeme ve Cezai Yaptırımlar**

Senkron kompansatör olarak reaktif güç desteği sağlanması hizmetinin ücretlendirilmesi

MADDE 12- (1) Anlaşma kapsamında bulunan üretim tesislerinin senkron kompansatör olarak çalışarak reaktif güç kontrol hizmeti sağlayan Yan Hizmet Sağlayıcıya bir fatura dönemi için ödenecek senkron kompansasyon tutarı Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliğinin senkron kompansatör olarak çalışma hizmetinin ücretlendirilmesine ilişkin hükümleri uyarınca hesaplanacaktır.

(2) Anlaşma kapsamında bulunan üretim tesislerinin ilgili fatura dönemi içerisinde senkron kompansatör olarak hiç çalışmadığının tespit edilmesi durumunda Yan Hizmet Sağlayıcıya herhangi bir ödeme yapılmaz.

(3) Senkron kompansatör olarak reaktif güç kontrol hizmeti sağlayan üretim tesislerinin senkron kompansatör olarak çalışabilmesi ihtiyaci olduğunda gereken çıkış gücü değişimleri, ilgili

üretim tesislerinin dengeleme güç piyasası kapsamında sunmuş oldukları yük atma teklifleri aracılığıyla sağlanır. Bu kapsamında, senkron kompansatör olarak reaktif güç desteği sağlanması dair hizmet anlaşmasına uygun olarak, aktif çıkış gücü değişimlerine karşılık olarak her bir fatura dönemi için Yan Hizmet Sağlayıcıya ödenecek tutar, dengeleme güç piyasası kapsamında değerlendirilir.

Faturalama ve ödeme

MADDE 13- (1) Senkron kompansatör olarak reaktif güç kontrol hizmeti sağlayan Yan Hizmet Sağlayıcıya sağladıkları hizmet sonucu yapılması gereken ödemelere ilişkin faturalama ve ödeme süreçleri, Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliğinde yer alan bildirimler, faturalama ve ödemelere ilişkin hükümler çerçevesinde hizmetin sunulduğu fatura dönemini takip eden fatura döneminde başlamak üzere yürütülür.

(2) Yan Hizmet Sağlayıcılar tarafından TEİAŞ'a düzenlenen faturalar, Türk Lirası (TL) olarak düzenlenecektir.

(3) Süresinde ödenmeyen fatura bedellerine gecikme faizi uygulanacaktır. Bu oran 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun ilgili maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranıdır.

Cezai yaptırımlar

MADDE 14- (1) Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliği reaktif güç kontrol hizmetiyle ilgili cezai yaptırımlara ilişkin hükümler uyarınca, İşbu Anlaşma kapsamında senkron kompansatör olarak reaktif güç kontrolü hizmeti sunmakla yükümlü olan Yan Hizmet Sağlayıcıya,

- a) Senkron kompansatör olarak reaktif güç kontrolü hizmetinin sağlanması,
- b) Senkron kompansatör olarak reaktif güç destek hizmeti sertifikası'nın, ilgili ünite/ünitelerinin kabul tarihi itibariyle 120 gün içerisinde teiaş'a sunulmaması,
- c) Hizmete ilişkin veri gönderim yükümlüğünün yerine getirilmemesi, durumlarında yerine getirmeme bedelleri yansıtılır.

(2) Yapılan izleme ve kontroller neticesinde Yan Hizmet Sağlayıcının TEİAŞ'a yaniltıcı bilgi gönderdiğiinin tespit edilmesi durumunda, herhangi bir süre sınırlaması olmaksızın, ilgili tesise senkron kompansatör olarak çalışma hizmeti kapsamında yapılan tüm ödemeler yasal faizi ile birlikte geri alınır ve TEİAŞ tarafından tespite ilişkin bilgi ve belgeleri içeren ayrıntılı bir rapor düzenlenerek gerekli işlemlerin gerçekleştirilmesi için EPDK'ye raporlanır. Söz konusu işlem Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliğinde tanımlanmış olan düzeltme işlemleri kapsamında değerlendirilmez.

Veri gönderim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi

MADDE 15- (1) İşbu Anlaşmanın "Kayıt Kontrol ve İzleme" başlıklı 11inci maddesinin beşinci fıkrası kapsamında Yan Hizmet Sağlayıcıya, TEİAŞ'a gönderme yükümlülüğü bulunan verileri TEİAŞ'ın belirlediği formatta ve sıklıkta ilgili fatura döneminde göndermediği her gün için verileri gönderilmeyen senkron kompansatör olarak reaktif güç kontrolü hizmeti sağlama yükümlülüğü bulunan ünite/ünitelerin bağlı olduğu UEVÇB'ye dair sistem işletim bedelinin %1'i oranında yerine getirmeme bedeli yansıtılır.

Senkron kompansatör olarak reaktif güç destek hizmeti yan hizmet sertifikasının sunulmaması

MADDE 16- (1) İşbu Anlaşma'nın "Reaktif Güç Destek Hizmeti Yan Hizmet Test Sertifikaları" başlıklı 13 üncü maddesinin ikinci fıkrası kapsamında Yan Hizmet Sağlayıcıya, TEİAŞ'a sunmakla yükümlü olduğu Senkron Kompansatör Olarak Reaktif Güç Destek Hizmeti Yan Hizmet Sertifikasını ilgili fatura döneminde sunmadığı her gün için Senkron Kompansatör

Olarak Reaktif Güç Kontrolü Hizmeti sağlama yükümlülüğü bulunan ünite/ünitelerin bağlı olduğu UEVÇB'ye dair sistem işletim bedelinin %1'i oranında yerine getirmeme bedeli yansıtılır.

Senkron kompansatör olarak reaktif güç kontrolü hizmetinin sağlanmaması

MADDE 17- (1) İlgili mevzuat, ilgili prosedür ve işbu Anlaşmada belirtildiği şekilde Senkron Kompansatör Olarak Reaktif Güç Kontrolü Hizmeti sağlama yükümlülüğü bulunan Yan Hizmet Sağlayıcıya, yükümlülüğünün bulunduğu uzlaştırma saatleri için yapılan izleme sonucunda hizmeti sağlamadığının tespit edilmesi durumunda, ilgili fatura dönemi için aşağıda belirtilen formül uyarınca hesaplanan yerine getirmeme bedeli yansıtılır:

$$SKYGB = \sum_{i=1}^y UEVM_{f,i} \times (S\dot{I}_{f,i} \times 0,2) \times (m_{f,i}/n_{f,i}) * k$$

(2) Birinci fikradaki formülde geçen;

a) SKYGB: Senkron Kompansatör Olarak Reaktif Güç Destek Hizmeti Yerine Getirmeme Bedelini (TL),

b) $S\dot{I}_{f,i}$: Yan Hizmet Sağlayıcının işbu Anlaşma Ek-1'inde kayıtlı olan ve hizmeti sağlama yükümlülüğü bulunan ünite/veveya tesisine ilişkin f fatura dönemindeki geçerli veriş yönlü sistem işletim tarifesini (TL/MWh) ,

c) $UEVM_{f,i}$: Yan Hizmet Sağlayıcının işbu Anlaşma Ek-1'inde kayıtlı olan ve hizmeti sağlama yükümlülüğü bulunan i ünite/tesisin f fatura dönemindeki sisteme veriş yönlü toplam elektrik enerjisi miktarını (MWh),

ç) y: Yan Hizmet Sağlayıcının İşbu Anlaşma Ek-1'inde kayıtlı olan ve hizmeti sağlama yükümlülüğü bulunan ünite/ünitelerinin bağlı olduğu UEVÇB sayısını,

d) $m_{f,i}$: Yan Hizmet Sağlayıcının işbu Anlaşma Ek-1'inde kayıtlı olan ve hizmeti sağlama yükümlülüğü bulunan i ünite/tesisin f fatura dönemindeki hizmeti sağlamadığı toplam uzlaştırma saatı sayısını,

e) $n_{f,i}$: Yan Hizmet Sağlayıcının işbu Anlaşma Ek-1'inde kayıtlı olan ve hizmeti sağlama yükümlülüğü bulunan i ünite/tesisin f fatura dönemindeki hizmeti sağlamakla yükümlü olduğu toplam uzlaştırma saatı sayısını,

f) k: Yan Hizmet Sağlayıcının işbu Anlaşma Ek-1'inde kayıtlı olan ve hizmeti sağlama yükümlülüğü bulunan i ünite/tesisin f fatura dönemindeki hizmeti sağlamadığı uzlaştırma saatı sayısının hizmeti sağlamakla yükümlü olduğu toplam uzlaştırma saatı sayısına oranının yüzde ondan küçük yada eşit olması durumunda "0", büyük olması durumunda "1" olarak kullanılacak değeri,

İfade eder.

YEDİNCİ BÖLÜM

Anlaşmanın Tadili, Bütünlüğü, Masrafları, Süresi, Sona Ermesi, Kısmi Hükümsüzlükte Geçerliliği ve Anlaşmazlıkların Çözümü

Anlaşma'nın tadili

MADDE 18- (1) Anlaşma hükümlerinde değişiklik ancak, Taraflar arasında ek protokoller düzenlenmesi suretiyle gerçekleştirilebilir. Ek protokoller, işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girdiği şekilde, Taraflarca imzalandığı tarihte yürürlüğe girer ve anlaşmanın ayrılmaz bir parçası olarak kabul edilir.

Anlaşma'nın bütünlüğü

MADDE 19- (1) İşbu Anlaşma, EK'leri ile birlikte bir bütün olup TEİAŞ ve Yan Hizmet Sağlayıcıyı bağlar. Ancak, Anlaşma hükümleri ile Anlaşma dokümanını oluşturan ekteki belge hükümleri arasında çelişki veya farklılık olması halinde Anlaşma hükümleri esas alınır.

Anlaşma masrafları

MADDE 20- (1) Anlaşma'nın imzalanmasından doğan tüm vergi, resim ve harçlar Yan Hizmet Sağlayıcı tarafından ödenecektir.

Anlaşma'nın süresi

MADDE 21- (1) Anlaşma'nın Sona Ermesi başlığında belirtilen haller dolayısıyla Anlaşma sona ermediği müddetçe, Anlaşma geçerli olacaktır.

Anlaşma'nın sona ermesi

MADDE 22- (1) Bu Anlaşma, aşağıdaki koşullardan herhangi biri gerçekleştiğinde kendiliğinden sona erecektir:

a) Yan Hizmet Sağlayıcının, Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliğine tabi olmaktan çıkması durumunda,

b) Yan Hizmet Sağlayıcının, ilgili mevzuat uyarınca iletim sistemine bağlanma veya iletim sistemini kullanma hakkının sona ermesi durumunda,

c) Yan Hizmet Sağlayıcıya Kanun uyarınca verilen ve EK-1'de yer alan tüm üretim lisanslarının sona ermesi, iptal edilmesi veya toplayıcılık lisansının sona ermesi, iptal edilmesi durumunda,

ç) Bu Anlaşma kapsamında, Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliği kapsamında senkron kompansatör olarak reaktif güç kontrolüne katılma zorunluluğu bulunan üretim tesisinin kalmaması.

(2) Bu Anlaşma'nın sona ermesi, Tarafların sona erme tarihi itibarıyle sahip oldukları hak ve yükümlülüklerini etkilemez.

Kısmi hükümsüzlükte Anlaşma'nın geçerliliği

MADDE 23- (1) Bu Anlaşma'nın herhangi bir hükmünün batıl, hükümsüz, geçersiz, uygulanamaz veya mevzuata aykırı olduğu tespit edilirse; bu durum Anlaşma'nın geri kalan hükümlerinin geçerliğini kısmen veya tamamen ortadan kaldırır. Ancak, geçersiz olan hükm nedeniyle Anlaşma'nın uygulanması imkansız olacak veya Anlaşma'nın varlığı bir hüküm ifade etmeyecek ise Anlaşma geçersiz kabul edilecektir.

Anlaşmazlıkların çözümü

MADDE 24- (1) Bu anlaşma yasal düzenlemeye göre yorumlanacak ve yürütülecektir. Bu anlaşmadan doğacak tüm uyuşmazlıklarda Ankara Mahkeme ve İcra Daireleri yetkilidir.

SEKİZİNÇİ BÖLÜM Mücbir Sebepler

Mücbir sebepler

MADDE 25- (1) Yan hizmet sağlayıcı bu Anlaşma kapsamındaki yükümlülüklerini, Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 35inci maddesinde belirtilen mücbir sebeplerden dolayı yerine getiremediği takdirde TEİAŞ'a başvurur. TEİAŞ tarafından başvurunun uygun bulunması halinde mücbir sebep olayının veya etkilerinin devam ettiği ve yükümlülüğün yerine getirilmesini engellediği süre boyunca etkilenen yükümlülükler ertelenir veya askıya alınır.

DOKUZUNCU BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Devir, temlik ve rehin

MADDE 26- (1) Yan Hizmet Sağlayıcı, bu Anlaşma kapsamındaki haklarını veya yükümlülüklerini başkalarına devir, temlik ve rehne konu edemez.

Gizlilik

MADDE 27- (1) Taraflar, ilgili mevzuatın uygulanması sonucu veya piyasa faaliyetleri veya başka bir yolla sahip oldukları ticari öneme haiz bilgilerin gizli tutulması için gerekli tedbirleri almak ve kendi iştirakları ve/veya hissedarları olan tüzel kişiler dahil üçüncü şahıslara açıklamamakla yükümlüdürler.

(2) Aşağıda sayılan durumlar bu hükmün istisnasını oluşturur:

- a) Söz konusu bilginin tarafların açıkça kusuru olmaksızın kamu tarafından öğrenilmesi,
- b) Herhangi bir yasal yükümlülük uyarınca açıklanması gereğinin ortaya çıkması.

Fikri haklar

MADDE 28- (1) Aksi yönde anlaşma yapılmamışsa bu Anlaşma'nın sona ermesine kadar, Anlaşma'nın konusu ile ilgili olarak taraflardan birinin çalışanları, yetkili temsilcileri veya danışmanları tarafından geliştirilen veya ortaya konulan tüm fikri hakların sahibi söz konusu Taraf olacaktır.

Feragat

MADDE 29- (1) Taraflar, yazılı olarak haklarından feragat etmedikleri sürece; ilgili mevzuat ve bu Anlaşma kapsamındaki hakların kullanılmasında makul bir süre içerisinde gecikme, bu haklarını kısmen veya tamamen ortadan kaldırırmaz ve bu haklardan feragat edildiği anlamına gelmez. Bir hakkın kısmen kullanılması, bu hakkın veya başka bir hakkın ileride kullanımını engellemez.

Bildirimler

MADDE 30- (1) Tarafların tebligat adresleri ve diğer iletişim bilgileri, aşağıda belirtilmiştir. Türkiye Elektrik İletim A.Ş.

Adres:

Faks: www.tejas.gov.tr

Telefon:

İnternet

Sitesi

Adresi:

.....A.Ş.

Adres:

Faks: Telefon: Elektronik Posta:

(2) Bu Anlaşma uyarınca yapılacak bildirimler, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine uygun olarak yapılır.

(3) TEİAŞ'ın adres değişikliği, resmi internet sayfasında yayımlanarak bildirilir.

(4) Yan Hizmet Sağlayıcının internet e-posta adreslerine gönderilen elektronik mektupların, e-posta adresine ulaşmamasından TEİAŞ sorumlu tutulamaz. Bu konudaki TEİAŞ kayıtlarının doğruluğu kabul edilecektir.

Mevzuata uyum

MADDE 31- (1) Bu Anlaşma'nın yürürlük tarihindeki mevzuat ile olabilecek mevzuat değişiklikleri taraflar için bağlayıcıdır.

Tazminat

MADDE 32- (1) Bu Anlaşma'dan kaynaklanan yükümlülüklerin Yan Hizmet Sağlayıcı tarafından yerine getirilmemesi ve/veya ihlali halinde, TEİAŞ'ın uğrayacağı zararlardan Yan Hizmet Sağlayıcı sorumlu olup, TEİAŞ'ın ilgili tüm zararlarını tazmin etmekle yükümlüdür.

Geçerli hukuk

MADDE 33- (1) Anlaşma, Türkiye Cumhuriyeti mevzuatına tabidir.

Yürürlüğe girme koşulları

MADDE 34- (1) Bu Anlaşma taraflarca imzalandığı tarihte yürürlüğe girer. Bu Anlaşma 34 Madde ve 6 Ek'ten ibaret olup, TEİAŞ ve Yan Hizmet Sağlayıcı Şirket Yetkilileri tarafından tam olarak okunup anlaşıldıktan sonra/..../.... tarihinde 1 nüsha olarak imza altına alınmış ve TEİAŞ'ta alikonulmuştur. Yan Hizmet Sağlayıcıya istenirse fotokopisi verilir.

TEİAŞ
TÜRKİYE ELEKTRİK İLETİM AŞ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

YAN HİZMET
PİYASA KATILIMCISI

Ekler

Ek-1 Üretim tesisleri

Ek-2 Üretim tesisi ve ünite verileri

Ek-3 Sayaç özellikleri ve tek hat şeması

Ek-4 Senkron kompansatör olarak reaktif güç desteği sağlanması hizmet sertifikası ve senkron kompansatör olarak reaktif güç desteği sağlanması hizmeti test raporu

Ek-5 Sunulacak verilerin özellikleri

Ek-6 Taahhütname

Ek 1 Üretim tesisleri

Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliği gereği, Yan Hizmet Sağlayıcının senkron kompansatör olarak reaktif güç desteği sağlanması hizmetini verecek olan üretim tesisleri aşağıda belirtilmiştir.

Üretim Tesisinin Adı	Kurulu Güç (MW)

Ekin Düzenlendiği Tarih: / /

Ek 2 Üretim tesisi ve ünite verileri

Üretim Tesisinin Adı

:

Uzlaştırmaya Esas Veriş Çekmiş

Birim Adı :

.....

Üretim Tesisinin Bağlı Bulunduğu

Tüzel Kişilik Adı

:

Üretim Tesisinin Bağlı Bulunduğu

Bölgesel Yük Tevzi Merkezi :

.....

Ünite Kodu :

Ünite Tipi: (Gaz/Buhar/Hidrolik) :

Ekin Düzenlendiği Tarih : .../.../.....

Testin Gerçekleştirildiği Tarih: : .../.../.....

Ünitenin Nominal Gücü

(Kabul tutanakları ya da Üretim Lisansında
belirtilen değer) (P_{nom}) : MW

Ünitenin Minimum Kararlı Üretim Düzeyi : MW

Jeneratörün nominal görünür güç değeri : MVA

Jeneratörün nominal terminal gerilimi : kV

Jeneratörün bağlı olduğu baranın
nominal gerilimi : kV

Jeneratörün nominal güç faktörü değeri :

Jeneratörün soğutma tipi :

Durağan halden, Senkron Kompansatör olarak devreye girme süresi :

Ünitenin Jenerator Yüklenme Eğrisi Baz Alınarak Belirlenen "Senkron Kompansatör olarak" Reaktif Güç Kapasitesi (MVar)

Aşırı İkaz Bölgesindeki Reaktif Güç Kapasitesi (Qmax +) : MVar

Düşük İkaz Bölgesindeki Reaktif Güç Kapasitesi (Q max -) : MVar

**Ünitenin Madde 10 İkinci Fıkrası Kapsamında Belirlenen “Senkron Kompansatör olarak”
Zorunlu Reaktif Güç Kapasitesi (MVAr)**

Aşırı İkaz Bölgesindeki Zorunlu Reaktif Güç Kapasitesi (Qmax +) : MVAr

Düşük İkaz Bölgesindeki Zorunlu Reaktif Güç Kapasitesi (Q max -) : MVAr

Yükseltici (Step-Up) Trafo Nominal Primer Gerilimi : kV

Yükseltici (Step-Up) Trafo Nominal Sekonder Gerilimi : kV

Yükseltici (Step-Up) Trafo Nominal MVA : MVA

Yükseltici (Step-Up) Trafo Empedansı (%) :

Yükseltici (Step-Up) Trafo X/R oranı :

Step-up Trafo Kademe Bilgileri

Kademe	Sekonder Gerilim (kV)
1	
2	
3	
4	
5	

Yan Hizmet Sağlayıcı Tarafından Anlaşma'ya Eklenecek Belgeler;

- Lisansındaki mücbir sebepler,
- Yüklenme (MW-MVAr) Eğrisi,

Ek 3 Sayaç özellikleri ve tek hat şeması

Ünite Kodu	Sayaç Seri No	Sayaç YHPYS Kayıt No	Sayacın Markası	Sayacın Tipi	Sayacın Akımı (Amper)	Sayacın Gerilimi (Volt)	Sayacın Sabitesi (imp – Devir/kWh. kVarh)	Sayacı Besleyen (A.T.O.)	Sayacı Besleyen (G.T.O.)	Sayacın Çarpanı

Yan Hizmet Sağlayıcı Tarafından Anlaşma'ya Eklenecek Belgeler;

- Tek Hat Şeması

Ek 4 Senkron kompansatör olarak reaktif güç desteği sağlanması hizmet sertifikası ve performans test raporu

(İlgili Rapor formatı TEİAŞ internet sitesinde duyurulacaktır.)

Ek 5 Sunulacak verilerin özellikleri

TEİAŞ, senkron kompansatör olarak reaktif güç kontrol hizmetinin sağlanıp sağlanmadığının tespit edilmesi amacıyla Anlaşma kapsamındaki üretim tesislerinden bu EK'te yer alan verileri istemeye yetkilidir.

Yan Hizmet Sağlayıcı, senkron kompansatör olarak reaktif güç desteği sağlanması hizmetinin izlenmesi için TEİAŞ tarafından belirlenen verilerin yerinde ölçülerek değer eğrisi grafiğinin ekranда gösterilmesi ve alınan verilerin ölçüldüğü zaman bilgisiyle birlikte kayıt altına alınabilmesi ve raporlanabilmesi amacıyla yönelik hizmetleri, TEİAŞ'ın belirleyeceği biçimde sağlayacaktır. Bu amaç doğrultusunda, TEİAŞ tarafından belirlenen veriler, anlaşma konusu yan hizmetlerin sağlandığı süre boyunca kesintisiz olarak (ariza halleri, planlı veya belirli müdahaleler dışında) ölçülüp kayıt altına alınacaktır. Bu verilerin ve raporların sağlanması için ihtiyaç duyulacak her türlü gerekli cihaz, teçhizat, donanım ve yazılım Yan Hizmet Sağlayıcı tarafından seçilecek ve kurulacaktır. Kurulum için gerekli her türlü araç-gereç, kablaj ve montaj işleri yine Yan Hizmet Sağlayıcı tarafından sağlanacaktır.

Yan Hizmet Sağlayıcı, TEİAŞ tarafından kurulacak izleme ve kontrol sistemi ile veri alışverişi gerçekleştirmek amacıyla bağlantı kurulmasına ve uzaktan erişime imkan verecek şekilde gerekli yazılım ve donanımı sağlayacaktır.

Yan Hizmet Sağlayıcı, senkron kompansatör hizmetine ilişkin olarak kaydedilecek verileri TEİAŞ tarafından aksi belirtildikçe; reaktif çıkış gücü ve bara gerilimi verilerini dakikada en az 1 veri olacak şekilde ölçeceğ ve ölçüldüğü zaman bilgisiyle birlikte kayıt altına alacaktır. Yan Hizmet Sağlayıcı, reaktif güç kontrol hizmetine ilişkin olarak en az aşağıdaki tabloda yer alan verileri belirtildiği şekilde kayıt altına alacaktır:

S/N	Sinyal Adı	Örnekleme Süresi
1	Bara gerilim değeri (kV)	0 ... 60 saniye
2	Ünitenin reaktif çıkış gücü değeri (step up trafo öncesi) (MVAr)	0 ... 60 saniye
3	Ünitenin (generator) terminal gerilimi	0 ... 60 saniye
4	Ünitenin yükseltici trafo sonrası reaktif gücü (fider)	0 ... 60 saniye

TEİAŞ tarafından hazırlanan ödeme bildirimlerine esas verilerin oluşturulması ve kontrol faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi için Yan Hizmet Sağlayıcı, senkron kompansatör olarak reaktif güç desteği sağlanması hizmetine katılım durumuna ilişkin kayıtları TEİAŞ tarafından belirlenen elektronik formatlarda ve sıkılıkta BYTM'ye TEİAŞ tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde gönderecektir. TEİAŞ tarafından tesis edilen İzleme ve Kontrol Sistemi çerçevesinde belirlenen format, www.teias.gov.tr adresinde yan hizmetler bağlantısında yer almaktadır.

Ek 6 Taahhütname

- Elektrik Şebeke Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda senkron kompansatör olarak reaktif güç destek hizmeti performans testlerini gerçekleştirerek senkron kompansatör olarak reaktif güç destek hizmeti yan hizmet sertifikasını TEİAŞ'a sunacağımı,
- Elektrik Şebeke Yönetmeliği, Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliği ve bu Anlaşma hükümleri doğrultusunda belirlenmiş olan reaktif güç kapasitesini, BYTM ve/veya MYTM'nin talimatları doğrultusunda sağlayarak Anlaşma süresince Senkron Kompansatör Olarak Reaktif Güç Kontrol Hizmetini sunacağımı,
- Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliği ve bu Anlaşma hükümleri doğrultusunda belirlenmiş olan hizmete ilişkin veri gönderim yükümlüğünü sağlayacağımı

taahhüt ederim.

Mustafa YILMAZ
Başkan

YAN HİZMET SAĞLAYICI

